

ЗАЦВЯРЖДАЮ

намеснік начальніка галоўнага
ўпраўлення ідэалагічнай работы,
культуры і па справах моладзі
Віцебскага аблвыканкама

Л.К.Аленская

«__» _____ 2015 г.

**Праграмы
ўступных выпрабаванняў
па музычных спецыяльнасцях для паступаючых
у УА «Віцебскі дзяржаўны музычны
каледж імя І.І.Сялярцінскага»**

І. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установа адукацыі ажыццяўляе падрыхтоўку кадраў па наступных музычных спецыяльнасцях:

Шыфр	Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя	Кваліфікацыя
16 01 МАСТАЦТВА МУЗЫЧНАЕ		
2-16 01 02 Дырыжыраванне (па напрамках)		
2-16 01 02-02	Дырыжыраванне(акадэмічны хор)	Кіраўнік творчага калектыву. Артыст. Настаўнік.
2-16 01 31 Інструментальнае выканальніцтва (па напрамках)		
2-16 01 31-01	Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)	Артыст аркестра, ансамбля. Канцэртмайстар. Настаўнік.
2-16 01 31-02	Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (па відах інструментаў))	Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.
2-16 01 31-04	Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ударныя інструменты (па відах інструментаў))	Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.
2-16 01 31-05	Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (па відах інструментаў))	Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.
21 04 КУЛЬТУРАЗНАЎЧЫЯ НАВУКІ		
2-21 04 31	Музыказнаўства	Настаўнік

Да пачатку ўступных экзаменаў прыёмная камісія ўстановы адукацыі праводзіць гутарку (праслухоўванне, прагляд) з кожным абітурыентам, каб вызначыць мэтазгоднасць яго ўдзелу ў конкурсе сярод паступаючых. Уступны экзамен па спецыяльнасці праводзіцца па наступных раздзелах:

- выкананне праграмы;
- сальфеджыя (пісьмова і вусна)
- музычная літаратура (для паступаючых на спецыяльнасць «Музыказнаўства»)

Адзнакі «0», «1», «2» па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзела.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйных патрабаванняў

ВЫКАНАННЕ ПРАГРАМЫ

2-16 01 02 Дырыжыраванне

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці 2-16 01 02-02 «Дырыжыраванне (акадэмічны хор)» павінны:

- праспяваць песню (акапэльна) і раманс (з асабістым суправаджэннем)
- прачытаць з ліста на фартэпіяна двухрадковую партытуру, прасальфеджыраваць з тактыраваннем харавыя партыі;
- прачытаць на памяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;
- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;
- выканаць на фартэпіяна эцюд, паліфанічны твор, п'есу;
- прайсці гутарку.

Усе паступаючыя на спецыяльнасць «Дырыжыраванне» да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара.

2-16 01 31 Інструментальнае выканальніцтва (па напрамках)

2-16 01 31-01 Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)» павінны прайсці гутарку і выканаць:

- паліфанічны твор трохгалоснага складу (у арыгінале);
- твор буйной формы;
- п'есу кантыленнага характару
- два эцюды на розныя віды тэхнікі

2-16 01 31-02 «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-

смычковыя інструменты (па відах інструментаў))

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (скрыпка))» павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (па 4, 8, 12 і 24 гукі legato) і арпеджыя (3,9 гукаў legato);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву ў межах першых трох пазіцый (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным руху;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п'есу (пажадана віртуознага характару).

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва

(аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (альт) павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (4, 8, 12 і 24 гукі legato) і арпеджыя (3,9 гукаў legato);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву ў межах першых трох пазіцый (1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) умераным рухам;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п'есу (пажадана віртуознага характару).

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (віяланчэль)) павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (4, 8, 16 гукаў legato) і арпеджыя ўмераным рухам;
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сэксту і актаву (1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) умераным рухам;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п'есу.

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (кантрабас)) павінны прайсці гутарку і выканаць:

- гаму;
- эцюд;
- дзве рознахарактарныя п'есы ці нескладаны твор буйной формы.

2-16 01 31-04 «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя духавыя і ударныя інструменты (па відах інструментаў))»

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя духавыя і ударныя інструменты (флейта, габой, кларнет, фагот, саксафон, валторна, труба, трамбон, барытон, туба)) павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы staccato і legato ўмераным рухам, арпеджыя;
- эцюд;
- дзве п'есы (у тым ліку кантыленнага характару) ці часткі цыклічнага твора.

Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя духавыя і ударныя інструменты (ударныя інструменты)) павінны прайсці гутарку і выканаць: на ксілафоне:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы ўмераным рухам, арпеджыя;

- эцюд;
  - дзве п'есы ці часткі цыклічнага твора.
- на малым барабане:
- рытмічныя фігуры (“двойкі”, “тройкі”), рытмічныя камбінацыі;
  - два эцюды.

2-16 01 31-05 «Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (па відах інструментаў)»

- Паступаючыя па напрамку «Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (гітара класічная, цымбалы, балалайка, домра, мандаліна)) павінны прайсці гутарку і выканаць:
- дзве гамы (мажорную і мінорную) у дзве актавы і арпеджыя ўмераным рухам;
  - эцюд;
  - два рознахарактарныя творы (у тым ліку буйнай формы).

«Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (баян, акардэон)) прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у 3-4 актавы штрыхамі і штрыхавымі варыянтамі, арпеджыя;
- эцюд;
- паліфанічны твор;
- твор буйной формы (саната, соната, сюіта не менш 3-х частак);
- п'есу на інструменце з выбарнай клавіятурай;
- п'есу віртуознага характару ці апрацоўку народнага твора.

2-21 04 31 Музыказнаўства

Паступаючыя на спецыяльнасць «Музыказнаўства» здаюць устыпныя іспыты па сальфеджыя па двух раздзелах (пісьмовым і вусным), а таксама па музычнай літаратуры*.

Па сальфеджыя паступаючыя павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант у аб'ёме 8-10 тактаў, які ўключае ў меладычны малюнак: скачкі, храматызмы, розныя рытмічныя складанасці (сінкопы, пункцірны рытм, трыёлі).
  2. Праспяваць : у танальнасці (да 6-ці знакаў пры ключы):
    - гамы;
    - простыя дыятанічныя інтэрвалы; трытоны, характэрныя інтэрвалы з вырашэннем;
    - трохгуччы мажорныя і мінорныя, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем;
    - дамінантсэптакорд і яго ператварэнні; сэптакорды II ступені, уводны з вырашэннем;
    - паслядоўнасці акордаў і інтэрвалаў з прасцейшымі адхіленнямі ў роднасныя танальнасці;
- ад гуку:
- простыя інтэрвалы;

- трохгуччы мажорныя і мінорныя з ператварэннямі;
- дамінантсэптакорд і яго ператварэнні; сэптакорды II ступені, уводны з вырашэннем;
- павялічанае і паменшанае трохгуччы – з вызначэннем танальнасці і вырашэннем.

3. Прачытаць з ліста аднагалосныя мелодыі з храматызмамі і мадуляцыямі ў роднасныя танальнасці.

4. Зрабіць пісьмова:

- слыхавы аналіз інтэрвалаў і акордаў, узятых ізалявана, а таксама ў паслядоўнасцях;
- прыклад на транспазіцыю;
- пабудову ітэрвалаў і акордаў ад зададзенага гуку і ў танальнасці;
- рытмічную групоўку;
- пабудову храматычнай гамы (мажорнай і мінорнай)

Час напісання 45 хвілін.

Па музычнай літаратуры паступаючыя павінны:

- напісаць музычную віктарыну (10-12 урыўкаў з пройдзеных твораў);
- расказаць аб творчым шляху кампазітара;
- зрабіць разбор музычнага твора.

Паступаючыя павінны паказаць сваю эрудыцыю ў галіне культуры і мастацтва, разбірацца ў асноўных гістарычных падзеях.

* Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб'ёме праграм па сальфеджыя і музычнай літаратуры дзіцячых школ мастацтваў.

САЛЬФЕДЖЫА

Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб'ёме праграм па сальфеджыя дзіцячых школ мастацтваў.

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці «Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)», «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (скрыпка, альт, віяланчэль))», «Дырыжыраванне (акадэмічны хор)» павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25 хвілін у аб'ёме 8 тактаў у мажорных ці мінорных танальнасцях з нескладаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.
2. Праспяваць гаму да 4-х знакаў: мажорную (натуральную, гарманічную) і мінорную (натуральную, гарманічную і меладычную).
3. Праспяваць у танальнасці:
  - ступені;
  - інтэрвалы з вырашэннем (характэрныя, трытоны);
  - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсэптакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, паменшаны сэптакорд VII ступені і малы сэптакорд VII з вырашэннем, сэптакорд II ступені).
4. Праспяваць ад гуку ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды, (указанья ў п.3); сэптакорды VII і II ступені – толькі ўверх; павялічанае і паменшанае трохгуччы – уверх і ўніз з вырашэннем.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы і акорды ад гука (адпаведна п.3);
- інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці 4-6 інтэрвалаў, 3-4 акорды).

6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці «Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (баян, акардэон, гітара класічная, балалайка, домра, мандаліна, цымбалы))» павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25-30 хвілін у аб'ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным, гарманічным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм, трыёл, сінкопы.

2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў пры ключы.

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

– інтэрвалы з вырашэннем: (дыятанічныя, трытоны (2 пары), характэрныя інтэрвалы (2 пары));

– акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсэптакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гуку ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, ўказаныя ў п.3.

5. Вызначыць на слых: – інтэрвалы, акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (3-4 інтэрвала, 3-4 акорда);

6. Праспяваць незнаёмую мелодыю з ліста з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя струнна-смычковыя інструменты (кантрабас))», «Інструментальнае выканальніцтва (аркестровыя духавыя і ударныя інструменты (флейта, габой, кларнет, фагот, валторна, туба, трамбон, труба, барытон, саксафон, ударныя інструменты))» павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 30 хвілін у аб'ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры 2/4, 3/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм.

2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў у ключы.

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

– павялічаную секунду, паменшаную сэптыму, трытоны з вырашэннем;

– акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсэптакорд і яго ператварэнні з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гука ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п.3.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы, акорды ад гуку (у адпаведнасці п.3)

– інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці 3-4 інтэрвала, 2-3 акорда).

6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).